

Forskel ikke er til Gunst for Forholdene Syd for Grænsen. Jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem har talt udfra tysk Tankegang, naar han forklarede dette med: Ja, men det er ogsaa noget ganske andet. Det minder mig i høj Grad om en tysk Fortælling om en Hr. Alexander og en Bonde; Bonden tillod sig overfor Junker Alexander at mene, at det var rimeligt, at Bonden havde samme Ret som Junkeren, men hertil svarede Hr. Junkeren: Ja, Bonde, men det er noget ganske andet! Denne Lære har vi dog ikke nemmet fra dansk Side. Fra dansk Side mener vi, at hvad der er Ret for den ene, er ogsaa billigt for den anden; derfor maa vi vente, at der bliver gjort Ret og Skel mod det danske Mindretal Syd for Grænsen, lige saa vel som der bliver gjort Ret og Skel mod det tyske Mindretal Nord for Grænsen. Vi maa ogsaa vente, at det ærede Medlem Hr. Schmidt undlader at komme med sine Anklager overfor Behandlingen af det tyske Mindretal Nord for Grænsen, indtil der er gjort Ret og Skel mod det danske Mindretal Syd for Grænsen.

Til at begynde med ankede det ærede Medlem over, at der ikke var tilstrækkelig venskabelige Følelser mod Tyskland her Nord for Grænsen, i Danmark. Ja, ærede Medlem, med de venskabelige Følelser lader der sig nu en Gang ikke kommandere eller befale. Der er mange Ting, man kan kommandere Folk til, men saa vidt tror jeg aldrig man naar, at man kan kommandere Folk til at have venskabelige Følelser for hinanden. Det kommer alle Dage til at bero paa Gensidighed, til at bero paa, om der er Forstaaelse, om der er Villie til at leve godt sammen, til at bevare det gode Naboforhold.

Det store tyske Folk har jo i en lang Aarrække haft det i sin Haand at bevise det danske Folk, at man vilde leve i god Forstaaelse med det danske Folk. Jeg skal minde det ærede Medlem om, at det var paa fransk Initiativ, at Pragfredens Artikel 5 i sin Tid blev indsat i Fredstraktaten, og det store mægtige tyske Folk har gennem 54 Aar haft det i sin Haand at bevise det danske Folk, at man ønskede at leve i Venskab og Forstaaelse med det og at respektere de nationale Ejendommeligheder. Men i de 54 Aar har man ikke fundet Anledning til at opfylde det Løfte, som var givet i Pragfredens Artikel 5. Man har ikke fra den Side villet vise denne Respekt for de nationale Ejendommeligheder. Derfor maa det ærede Medlem forstaa, at naar nu disse nationale Følelser har fundet Forstaaelse hos andre Magter i Europa, saa gaar det saadan, at

vore Følelser vender sig med Venlighed mod de Stater, der har respekteret disse almenmenneskelige Rettigheder, som de Danske sætter Pris paa, og har ført dem frem til Sejr.

Jeg gentager, disse venskabelige Følelser, som det ærede Medlem lyser efter, lader sig ikke fremkalde ved Krav og maaske ved skjulte Trusler. De opstaar kun, naar man mødes med Forstaaelse hos Næsten, hos Naboen; og indtil vi møder en saadan Forstaaelse Syd fra, tror jeg, det vil blive vanskeligt for det ærede Medlem at finde den tilsvarende venskabelige Følelse her i Landet. Men dermed vil jeg paa ingen Maade sige, at jeg skulde ønske noget ondt over det tyske Folk. Til Trods for, at de Danske i Sønderjylland kunde være fristet til efter de 56 Aar, hvori de har levet under Fremmedherredømmet, at nære uvenlige Følelser overfor det tyske Folk, er dette for det store, store Flertals Vedkommende aldeles ikke Tilfældet. Nej, ogsaa vi ønsker, at det tyske Folk maa lære at respektere Menneskerettighederne, og vi ønsker, at det maa vise dette i Praksis overfor det danske Mindretal Syd for Grænsen. Det ærede Medlem kan være overbevist om, at i det Øjeblik det store tyske Folk viser dette i Praksis, vil det ogsaa finde Sangbund i Danmark. Da vil ogsaa det venskabelige Forhold gro frem naturligt og frit af sig selv, som det ærede Medlem har lyst efter her i Dag.

Schmidt: Jeg maa først sige til det ærede Medlem Hr. Holger Andersen, at jeg ikke forstaa den Forbavelse, han har givet Udtryk for, som om det, jeg sagde i Dag, stod i Modstrid med det, jeg har sagt før, og som om det mindre tydeligt udtalte det Ønske, at der skete paa den anden Side en lovlige Regulering af Mindretallets Forhold. Jeg mener, jeg har sagt det tydeligere endnu i Dag, end jeg har sagt det ellers. Men jeg har ogsaa villet bane Vejen for det, og jeg har selvfølgelig ogsaa sagt, hvad man maaske ikke saa gerne hører her, men som efter mit Syn absolut foreligger, at der foreligger Vanskeligheder for Preussen ved at ordne dette, Vanskeligheder, som hindrer. Det er ingen absolut Hindring, efter min Mening, men det er det maaske alligevel. Men psykologisk set ligger det saaledes. Jeg har ikke sagt, som det ærede Medlem mente at kunne citere: „Skole- og Kirkeagitation“, men jeg har helt bevidst sagt: „de forskellige Kræfter, der er ansat der i Skolevirksomhed, i Kirkevirksomhed og i Agitation“. Det er en Forskel.